

2019-10-03
I2019/02595/TM

Infrastrukturdepartementet

Trafikanalys
Rosenlundsgatan 54
118 63 Stockholm

Uppdrag att lämna förslag på obligatoriska klimatdeklarationer för långväga resor

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikanalys att samordna ett myndighetsgemensamt arbete med att lämna förslag på hur det kan göras obligatoriskt att redovisa klimatpåverkan i samband med marknadsföring och försäljning av långväga resor med buss, tåg, flyg eller färja.

I uppdraget ingår att analysera och lämna författningsförslag på hur ett sådant krav kan införas samt vilka kommersiella aktörer som bör omfattas av kravet och vilka ramar EU-rätten ger. De administrativa kostnaderna för berörda aktörer och myndigheter ska hållas så låga som möjligt, vilket bl.a. kan ske genom ett undantag från kravet för de minsta aktörerna.

Utgångspunkten är att berörda myndigheters kostnader för uppgifter rörande klimatdeklarationer ska hanteras inom befintliga och beräknade anslagsramar. Förslagen ska konsekvensbeskrivas enligt förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Därutöver ska effekterna på miljökvalitetsmålen och de transportpolitiska målen redovisas.

I uppdraget ingår vidare att föreslå hur en klimatdeklaration kan utformas så att det går att jämföra klimatpåverkan inom och mellan olika färdssätt och att den blir lättillgänglig och begriplig för konsumenter. Beräkningen av klimatpåverkan ska vara likvärdig mellan färdssätten och bygga på vetenskapligt och internationellt erkända metoder. Användning av förnybar energi ska beaktas.

Konsumentverket ska utifrån sitt ansvarsområde bistå Trafikanalys med kompetens avseende dels utformning av information till konsumenter, dels

rättslig reglering av informationskrav på näringsidkare. Naturvårdsverket, Statens energimyndighet och Transportstyrelsen ska bistå Trafikanalys inom sina respektive ansvarsområden. Trafikanalys ska vidare inhämta synpunkter och tillvarata de kunskaper och erfarenheter som finns hos andra berörda myndigheter, bl.a. Kommerskollegium, samt inhämta synpunkter från företrädare för resebranschen, transportörer och andra berörda.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Infrastrukturdepartementet) senast den 30 april 2020.

Skälen för regeringens beslut

En av punkterna i januariavtalet, en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet de gröna, är att minska flygets klimatpåverkan, bl.a. genom att genomföra en obligatorisk klimatdeklaration vid köp av flygresor.

En tillförlitlig och tydlig information om varor och tjänsters klimatpåverkan underlättar för konsumenter att göra informerade och välgrundade val. Det finns i dag ett antal enskilda initiativ där det med en ”klimatkalkylator” går att jämföra utsläppen från olika färdstätt. Många reseföretag informerar också om resans utsläpp av koldioxid i samband med biljettköp.

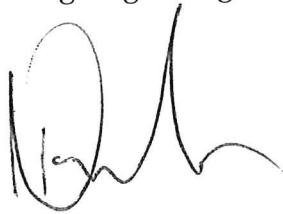
Utredningen om styrmedel för att främja användning av biobränsle för flyget föreslog i sitt betänkande Biojet för flyget (SOU 2019:11) att Konsumentverket, tillsammans med berörda myndigheter, ska ges i uppdrag att ta fram ett förslag på redovisning av klimatpåverkan från långväga resande med buss, tåg, flyg och färja vid försäljning och marknadsföring av resor. Betänkandet har remitterats.

Regeringen anser i likhet med Biojetutredningen att en möjlighet att jämföra klimatpåverkan från olika färdmedel skulle ge mer likvärdiga förutsättningar för alla leverantörer som erbjuder långväga resande och ge en större nytta för konsumenterna. Det bör därför undersökas hur det kan göras obligatoriskt att redovisa klimatpåverkan, inte bara för resor med flyg, utan även för resor med buss, tåg, flyg och färja i samband med försäljning och marknadsföring av långväga resor.

Den energi- och klimatinformation som i dag finns för produkter, t.ex. energimärkningen av vitvaror och bränsleförbrukningen hos personbilar,

baseras på en harmoniserad EU-lagstiftning. Information till konsument i samband med försäljning och marknadsföring av resor regleras också till stor del genom EU-rätten. En grundläggande fråga som behöver besvaras i uppdraget är därför vilka ramar EU-rätten sätter samt WTO-regelverket då aktörer från tredje land kan beröras, av ett nationellt regelverk med krav på klimatdeklarationer vid försäljning och marknadsföring av långväga resor. En särskild analys behöver göras av vilken räckvidd ett nationellt regelverk kan ha, bl.a. med hänsyn till att försäljning och marknadsföring av resor i stor utsträckning sker över internet.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Stefan Andersson

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och EUK

Justitiedepartementet/L3

Utrikesdepartementet/HI

Finansdepartementet/BA och KO

Miljödepartementet/KL

Näringsdepartementet/BI

Infrastrukturdepartementet/EE, US och RS

Kommerskollegium

Konsumentverket

Naturvårdsverket

Statens energimyndighet

Transportstyrelsen